

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfal János.

Előfizetési árak:

Érész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 296. szám.

Szerda, december 30.

Az északi nagy küzdelem.

Budapest, december 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A főhadiszállásról. Höfer altábornagy, a vezérkar főnökhelyettesének jelentése:

Az orosz nyolcadik hadsereg, mely körülbelül egy héttel ezelőtt a Kárpátokon át előrenyomult s haderőink ellen a támadást megkezdte, klegészítésekkel és friss hadosztályokkal annyira megerősödött, hogy célszerűnek látszott csapatainkat a szorosmagaslatokra és Gorlice körüli területre visszavonni, ami egyébként a helyzetet északon nem befolyásolja.

Budapest, december 29. A „Torontál“ eredeti távirata. A Magyar Távirati Iroda jelenti Rotterdamból: A Rotterdami Courant írja:

A főhadiszintér a Pillica és Alsó-Visztula között van. A harcok Vrdemszto nyugati irányában tiz versztnyire tovább folynak. A harcot az fogja eldönteni, hogy a szövetségesek tudják-e folytatni megkezdett bekerítő mozdulataikat a Pillicától északra álló orosz hadsereg ellen. Ennek a hadseregnek a veresége megpecsételné a többi orosz hadseregek sorsát.

Budapest, december 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, dec. 29. A keleti hadszintérről jelentik:

Kelet-Poroszországban és Lengyelország Visztula jobbpárti részében nincs változás.

A Bzura- és Ravka-szakaszon támadásaink előbbre haladtak. Inovlodztól délre fekvő területen tegnap az oroszoknak ellenünk intézett erős támadásait visszavertük.

A déli hadszintérről.

Budapest, december 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A főhadiszállásról. Höfer altábornagy jelentése:

A balkáni hadszintéren a montenegróiak élénkebb, de eredménytelen tevékenységet fejtettek ki.

Trebijnénél előtéri állásaink ellen intézett gyenge támadásukat könnyűszerrel visszavertük és az ellenséges tüzésőget elhallgattattuk. A montenegrói lövegek természetesen a legkisebb eredményt sem érték el.

A nyugati világcsata.

Budapest, december 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, dec. 29. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszintérről:

Nleuportnál és Yperntől délkeletre kisebb ütközetekben némi tért nyertünk. A franciáknak Saint-Michleltől északnyugatra ellenünk intézett többrendbeli heves támadását a franciák súlyos vesztesége mellett visszavertük. Ez alkalommal néhány száz hadifogoly jutott kezünkre.

Egyik előretörésünk Bois-Brülében, Apremontól nyugatra, három géppuska zsákmányolása mellett egy francia lövészárók elfoglalására vezetett. A franciáknak Sennheimtől nyugatra ellenünk intézett támadásait visszavertük.

Törökország háboruja.

Budapest, december 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Konstantinápoly, december 29. A főhadiszállás a következő kommunikét teszi közzé:

Csapataink a Mura-völgyben megütköztek az ellenséggel és azt teljesen megverték. Csapataink két ágyut zsákmányoltak a hozzávaló lőszerrel, egy géppuskát, két lőszerkocsit, harminchat öszvért, tizenhat lovat. Azonkívül két magasabb rangu, két kisebb rangu tisztet, kilencvenhat közlegényt fogtak el.

A december 23-ról kelt orosz jelentés azt mondja, hogy az oroszok Sari-Kanysban, vagyis egy olyan helységben, amely a Kaukázusban fekszik, megkezdtek az offenzívát. Az oroszok tehát ezzel beismerik, hogy a török hadsereg orosz területen van.

Támadás a Dardanellák ellen.

Budapest, december 29. A „Torontai” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Konstantinápolyi jelentés szerint a szövetségeseknek a Dardanellák előtt tartózkodó megerősített hajóhada negyven egységből áll, amely döntő támadásra készül a Dardanellák ellen.

HIREK.

— **A kir. tanfelügyelő itthon.** Grézló János, Torontálvármegye kir. tanfelügyelője a hadsereg mellett teljesített szolgálatából visszatérve, f. hó 28-án hivatala vezetését újból átvette.

— **A számvevőségi főnök üdvözlése.** Szombaton, dec. 26-ikán, István vértanu napján Kiss István pénzügyi tanácsos, számvevőségi főnöknel tisztelt gett a számvevőség tisztikara s meleg ovációval köszöntötte öt nevenapja alkalmából.

— **A városi tisztújításhoz.** Tegnap számunkban a városi tisztújításról szóló tudósításunkból tévedésből több állás betöltésére vonatkozó rész kimaradt. Ez a rész, amely kimaradt, a következő:

Megválasztották még ugyanis szintén egyhangulag:

Főügyésznek: dr. Végh Lajost (dr. Chiroi Demeter visszalépett).

Főszámvevőnek: Hausladen Mátyást.

Főmérnöknek: Szöllőssy Kálmánt.

Az ügyvezető orvosi állásnál két szavazás volt, mert az elsőnél egyik pályázó sem kapott abszolút többséget. Ugyanis az első szavazásnál dr. Mencez Izidor 76, dr. Magyar Károly 72, dr. Kuszling János 13 szavazatot kapott. Ezért az elnök új választást rendelt el dr. Mencez és dr. Magyar között, amelynek eredménye az lett, hogy Mencez Izidor 71, dr. Magyar Károly 85 szavazatot kapott s így dr. Magyar Károlyt választották meg 14 szavazattöbbséggel városi ügyvezető orvossá.

Rendőralkapitánynak: dr. Dák Vidort.

Számvevőnek: Havas Danielt.

Pénztárosnak: Filó Róbertet.

Közygámnak: Ignatovic Ivánt.

— **Nagybecskereki honvédiszt megsebesülése** Nónay Ferenc nagybecskereki honvédfőhadnagy, dr. Nónay Pál központi járásorvos fia, legutóbb az északi harctéren megsebesült. A megsebesült fiatal tisztet most egy szitéziai kórházban ápolják, állapota azonban nem veszedelmes, úgy, hogy rövid idő alatt fölgyógyul.

— **A tisztikar Szilveszter-estéje.** A 29-ik gyalogezred tisztikara december hó 31-ikén, Szilveszter estéjén a kaszinó öszzes termében katonai zenekarral hangversenyt rendez, amelyre meghívja Nagybecskerek város egész közönségét. A hangversenynek nagyszabású műsora lesz s különös érdekességet fog nyújtani a katonazenekar cigánypartija.

— **Halálozás.** Módoson tegnapelőtt meghalt Löwy Samuné ottani köztisztelben álló matróna. Az elhunytat, aki ben dr. Legény Sándor ügyvéd édesanyját gyászolja, tegnap temették el Módoson az egész lakosság rendkívül részvéte mellett. A gyászszertartást dr. Kiss Arnold budai főrabbi végezte, aki magas szárnyalású beszédben bucsuztatta el az elhunytat.

A halálozás alkalmából Perl Mihály nagybecskereki helyettes felső kereskedelmi iskolai igazgató tiz koronát adományozott a hadbavonultak özvegyei és árvái javára.

— **A népfőlkélok behívása.** A hivatalos lap közlése szerint azok a népfőlkélesi kötelezettek, akik 1887., 1888., 1889. és 1890. évben születtek és most november-

ben és decemberben a bemutatászelemlen alkalmasoknak találtak, kötelesek 1915. évi január hó 16-án tényleges szolgálatra bevonulni annak a kiegészítési parancsnokságnak a székhelyén, amely a népfőlkélesi igazolványukon meg van jelezve. Ugyancsak január hó 16-án tartoznak bevonulni az 1894., 1893. és 1892. évben született népfőlkélesre kötelezettek közül azok az alkalmasoknak találtak, akik még eddig be nem vonultak. Azok, akik bármi okból az eddigi bemutatászelemléről elmaradtak, január 25. és 26-án tartoznak a bemutatászelemlen jelentkezni és ha alkalmasnak találtnak, a tényleges szolgálatra azonnal visszatartatnak. Akik a kitiűzött határidőre és helyre be nem vonulnak, karhatalommal vezetettek előt és két évig terjedhető börtönnel büntetettnek.

— **Uj okmánybélyegek.** A törvénykezési illetekekről szóló új törvény életbe léptetése folytán szükség van 1 korona 25 filléres és 1 korona 75 filléres okmánybélyegekre. A hivatalos lap pénteki száma közli, hogy az új bélyegeket január 1-én forgalomba hozza.

— **Adományok a sebesültek karácsonyfájára.** A zárdai karácsonyfaiünnepélynél a vacsorára adományoztak a Mária kongregáció kebeléből: Balogh Margit és Vilma 10 üveg bor, cigaretta; Erdős Gizella és özv. Vágó Pálné 80 drb alma, befőtt, cigaretta; Engel Margit peccsenye, 2 üveg bor, almakompót; Filó Malvina sütemény, 2 l. vörösbör, 1 doboz cigaretta; Fleinek Irén és Aranka 10 l. óbor, 1 sült kacska, cigaretta; Géczy Józsefné 1 tál hideg fölvágott, bor; Gintner Mariska 1 sonka, 1 tál hideg fölvágott, 1 üveg savanyu uborka, 1 diszes grilliástorta; Hutter Alma 3 nagykosár sütemény, 10 üveg befőtt; Hausladen Lujza kis karácsonyfa; özv. Hajdu Imréné sülttek, bor, sütemény; Hajdu Irén s Aranka 1 sült pulyka; Hruschka Laura 2 tál hideg fölvágott, cukorka, 500 drb cigaretta; Jakab Angela sülttek, almakompót; Konkoly Elvira 12 l. bor, cigaretta; Krumeacker Elvira 10 l. bor, 1 nagy üveg almakompót, 400 drb cigaretta; Krizsanits Jolán sülttek, 1 tál befőtt, cigaretta; Krumeacker Katica cigaretta; Ládny Clemenina 3 rud diós-mákos tészta, 3 üveg bor, 2 doboz cigaretta; László Jolán-mákos patkó; özv. Liptay Istvánné 2 tál peccsenye, befőtt, finom sütemény; László Lucia cigaretta; dr. Laczkovich Gyuláné peccsenye; Meggyessy Margit 1 tál mákos tészta; Mattanovich Katica 1 sült pulyka, sütemény; Melez Annus diós, mákos patkó, 1 sült pulyka; dr. kaali Nagy Marcellné Nónay Margit 10 üveg bor, diós, mákos tészta; Nikel Mariska 3 kappan; Oláh Paula 1 nagy üveg befőtt; özv. dr. Selymessy Sándorné 1000 drb. cigaretta; Struss Szerafinné 10 l. bor; Szabó Jolán 1 pár sült kacska; Schipper Lajosné 1 sült pulyka, 10 l. bor, 1 doboz cukorka a karácsonyfára; dr. Szentiványi Ferenéné 1000 drb cigaretta; Szöllőssy Hilda és Mariska 1 tál pulykapeccsenye, 1 tál sütemény, befőtt, cigaretta; Szenessy Adél 2 rud és 1 tál sütemény, cukorka, alma, dió; Szücs Julia 1 sült pulyka; Schneebacher Magda 1 nagy tál hideg fölvágott; Tietze Jenóné és Tietze Ada sütemény, befőtt; özv. Tolokán Dezsőné 1 sült pulyka, 1 nagy tál mákos patkó; 300 drb cigaretta; Weisser Irén 100 drb szivar, 1 tál finom cukorsütemény; Wehner Ilona finom sütemény, cigaretta. — Pénzadományokkal járultak hozzá: dr. Laczkovich Gyuláné 6 kor., Hutter Alma 5 kor., Rigó Istvánné 20 kor., Povsche Vilmosné 10 kor., Szervó Margit 12 kor., a Mária kongregáció pénztára 24.40 kor. (Folytatjuk.)

— **Karácsonyest a harctéren.** A háborus humornak és katonáink elpusztíthatatlan jó kedélyének megnyilvánulását mutatja az alábbi meghívó, amelyet egy zombolyai katona, Krizsán Sándor küldött bemutatába. A jókedvű meghívó így szól:

Meghívó

az 1914. évi december hó 24-ikén a magas Krivosijén (Dalmácia) tartandó ostrom-ágyudörgéssel, gépfegyverkattogással és fényszórókísérettel egybekötött nagy karácsonyi örömmünepélyre.

Műsor:

1. Eugen herceg-induló. 2. Nikita a kecsketolvaj. (Szóló.) 3. Boche di Cattaro elfoglalása. (Fantázia.) 4. Mirko és Danilo herceg nyomora. (Kettős.) 5. A francia flotta sétája a Pta. d'ostro és Mamula előtt. 6. A hosszú Tom elfoglalása. (Dráma 1 felvonásban.) 7. A megfagyott franciák a Lovcenen. (Szomorujáték.) 8. Viribus Unitis. (Daljáték.) 9. A montenegróiak rablóhadjárata a dalmáciai birkák ellen. (Eredeti.) 10. Éhínség a fekete hegyekben. (Igen érzékeny.)

A program lezajlása után a karácsonyfát elárverezük. A tiszta jövedelmet a francia tengerészek alsó ruháinak beszerzésére fordítjuk, nehogy ismét kénytelenek legyenek a mi pelagosa világitótoronyóreinket kirabolni. Nagy kaliberű bombonokról gondoskodva, 12 fillértől lejjebb. Tanc az állásokban. Belépődij tetszés szerint. — A 35. vartüzérezred vidám tüzerei. Jeglitsch József. Perkovits János tüzemesterek. Krizsán Sándor szakaszvezető.

— **Csak öt kilót!** A sajtó munkásai által létesített és fentartott „Sajtó Otthon hadikórházban” kezelt sebesültek is vágyakozva gondolnak pesti betegkosztjuk mellől a hazai disznótorokra. Leikes vidéki családok, nemeslelkű honleányok, hozzátok fordulunk kérésünkkel. Ez évben ne a szomszédba küldjétek a kóstolót kolbászból, hurkából, szalonnából, tepertőből s más jófélékből, hanem a Sajtó Otthon hadikórháznak, Budapest, VII., Dohány-utca 76. szám alá. Ha kamaránk megtelik a ti jószágtokból, úgy a mi sebesültjeinken kívül ellátjuk a többi kórházak sebesültjeit is. Köszönettel elfogadjunk ötkilós tojásszállományokat is és vadat bármilyen nagy számban és súlyban. Az Isten áldja meg a ti jó sziveteket s vezérelje diadalra a ti jóvöltötkből megerősödött vitéz katonáinkat. — Haza-fias tisztelettel: A Sajtó-Otthon hadikórháza igazgatósága.

— **Eiveszett egy fehér foxterrier,** fején barna foltokkal, az Uri-utca 3. sz. házból. Aki a kutyát oda visszajuttatja, illő jutalomban részesül.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 6 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyulete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltenek.

Sebesültek karácsonya.

— Egy sebesült a karácsonyestéről. —

Nagybeeskerek, dec. 30.

Van még szeretet a földön! Van! Még nagyobb, még erősebb, még hatalmasabb, mint mikor a béke fehér angyala suhogtatta védő szárnyát minden országok minden népe fölött! És, ahogy számos példa beigazolta már, hogy a nagy idők meghozzák a nagy embereket, úgy bizonyos lett az a teória is, hogy a szeretet akkor a legnemesebb, amikor a legnagyobb szükség van rá...

Karácsony szombatja van. Ápolónőink odaadó buzgósága minden szükségére kiterjedő figyelme mintha átöltöztette volna ma amugy is kedves, meleg, barátságos betegszobánkat. Mindenütt ragyogó tisztaság, példás rend, meglátászik, hogy gondos női kezek munkája ez... És mi, két testvérország minden vidékéről, minden nemzetségből összeverődött fiai ott állunk az ablak előtt, tekintetünk a háztetőkön, erdők-mezőn, hegyen-völgyön messze elfut s valahol az alföld rónáján, Erdély bérci között, az Alpok havasai mögött, a Kárpátok óriásai alatt meghúzódó pici falu még kisebb háza barátságos kapuján akad meg, ahonnan idegondol reánk is sok kedves arc, sok aggódo szív... És ott látunk képzeletünkben két fehérhaju, barázdásképű öreget, amint egymás mellett, meleg patkán ülve, összefogott kézzel szóltakul néznek maguk elé... És mi mégis de sokat olvasunk azokról a szótlan ajkáról, de sokat látunk a megtört fényű szemekben!... Csak volna szárnyunk, hogy most, ebben a pillanatban a villám sebességével odaszálljunk kedveseinkhez, megsimogassuk szomorú arcukat, elhesseggessük bántó gondjukat, lecsokoljuk forró könnyeiket, hogy megsughassuk: nekünk is lesz karácsonyunk, hiszen van még szeretet a földön!...

Halk kopogás betegszobánk ajtaján. Mintha megijedtünk volna. És ahogy egymásra tekintünk, egymás arcáról olvassuk le: miért háborgatnak édes emlékeztetéseink? A következő pillanatban nyílik az ajtó. Karácsonyfát hoznak be. Leteszik az asztalra. Ágai lehúzódnak az aranyalma, aranydió és sok-sok édesség sulya alatt. Mindenki ágyához siet. A nehezebb sebesült fölül, vánkosit magasabbra helyezi, hogy legyen mihez támaszkodnia. Majd ünneplőruhás nők, férfiak és gyermekek nehéz, megrakott kosarakat, dobozokat hoznak. A gyertyákat meggyújtják. Fénylik, csillog, ragyog a szép karácsonyfa. Valaki igen röviden valami szepet, valami meghatót mond. Azután sok női kéz nyul felénk; mindenkireh mennek, mindenki kap valamit. Már telve a katonasapka sok jóval, bele sem fér. A többi odarakjuk a paplanra, székre, ablakpárkányra. És még mindig jönnek és még mindig hoznak... Két szőke kis leányka egymást kézenfogva jött felénk. Csak akkorák, hogy éppen az ablakpárkányig érnek. Két kicsi szőzke angyal! Kezükből cigarettás doboz, félve, remegő kézzel nyújtják át a piros-zöld szalagokkal gondosan átkötött cigarettacsomagokat. Közben esodálattal nézik: ugyan miért van ennek a katonabácsinak felkötve a karja s az a másik miért jár mankón?... És mintha könnyes lenne a szemük... Istenem, két ilyen pici sziveeskébe hogyan is teremtéttél akkora szeretetet!...

...Szent karácsonyeste! Összeszorul a szívünk, valami olyan jólesően fáj! Ott szorong a keblünkben a hála, ott rezeg szívünkben a szeretet, a köszönet. És ajkunkra tódul az ének: „Mennyből az angyal lejtött hozzátok...” Aztán?... Akkor azután könny gyűlt a szemünkbe, nedves lett az arcunk tőle. A mi kedves ápolónőink elfordultak, sirva-zokogva hagyták el szobánkat... És ahogy sűrű könnyeinken át ránéztünk immár a mi karácsonyfánkra, ezer meg ezer gyertya lángja táncolt körülöttünk... Valami melegség lopózott a szívünkbe, hála és büszkeség fogott el egyszerre, gondolatunk visszaszállt haza, oda a padka mellé, hogy megnyugtassuk aggódo mieinket, megsughassuk: ugy-e mondtuk, van még szeretet a földön, hiszen nekünk is lett karácsonyunk!...

Késő este lett, mire elült a zaj, ki-aludt a karácsonyfa fénye. Sokáig ébren voltunk még, itt-ott mély sóhaj szakadt most már a mi keblünkéből: vajjon mieinknek odahaza van-e ilyen boldog karácsonyuk, mint aminőt a jószívű emberek nekünk szereztek?

És az ünnepségnek másnap sem szakadt vége. A mi szerető gondviselőink, a mi ápolónőink vendégeltek meg minket. Előbb idekölesönözték idejüket, gyöngy-erőiket, most filléreiket rakták össze, hogy nekünk is legyen karácsonyunk... Bajtársaink, akik magyarul nem tudnak, megkértek, hogy köszöntsük az ő nevében is mindazokat, akik bármily jótéteményrel gazdagították karácsonyunkat. Meghatottságunk szóhoz jutni nem engedett, amikor pedig már főlészardtak halálkönyveink, csak magunkban voltunk. Magunkra hagytak a mi végtelen örömeinkben. És ez így volt jól!

Ezuton köszönjük meg hát azok nevének ideiktatásával a mi karácsonyunkat, akik nekünk ilyen ünnepet rendeztek, akik bennünket annyi édes-jóval halmoztak el. Nem mintha méltó felelet volna e kötelesség a mi részünkről, hanem, mert oly nemesen gazdag ajándékozás után, a köszönetet nem várva be, oly szerényen tértek ki a viszonzás útjából. Ezuton véltük kötelességet teljesíteni máresak azért is, mert ki tudja, ha fölgögyulásunk után másfelé szölit a sors, lesz-e módunkban valaha élőszóval kifejezést adnunk végtelen nagy hálaunknak!

Köszönik hát az ő legemlékezetesebb karácsonyukat: Ambrózy Istvánné, Bauer Hilda, Fischer Lipótné, Heufeld Zsigmondné, Kotteck Vilma, Keppich Sándorné, Klein Bernátné, Neufeld Róza, Rác Edéné, Rubin Armádné, Schwirtlich Lajosné, Wéglingné urnóknak, továbbá Boleszny Antal, Czinner Dávid, Dekity, Deutsch Márton, Deutsch Soma, Frank Lajos, Fendler József, Freund Samu, Goldschmidt Lipót, Guttmann, Gyukits György, Hajduska Jenő, Melkuhn Dezső, Prandell Rezső, Popovics Dániel, Rádics Milán, Risztics György, Risztics Athanáz, Sztakity Zsarkó, Schwab Albert és Zachariás Aladár urnaknak, azonkívül özy Vágó Pálné sz. Erdős Prosta és Krizsánics Jolán urhölgyeknek, ugys mint ápolónőknak, a nagybeeskereki gimnáziumban gyógyuló sebesült katonáknak!

Sok könnyet töröltek le, sok kétségbeesést oszlattak el, sok szenvedést váltottak meg, fizesse vissza ezernyi jóval mind ezt nekik az áldó Isten!

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

KALODONT

legjobb

fogkrém

ára

70 fillér

1914 december 21-ike óta.

1077-2.1

Hirdetések.

A nagyköcsei községi jegyzőségél egy adóügyekben jártas egyén

ideiglenesen azonnal alkalmazást nyer. Kezdőfizetés napi 3 korona, mely beválás esetén felemeltetik.

Nagyköcse, 1914 december 21.

Szerelmy László,

1071 3.3

jegyző.

Torontái iparművész

jutányosan készít művészi díszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklám-cédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontái”

kiadóhivatalába intézendők. 425-x 92

Magyar királyi államvasutak igazgatósága

309C60/914. B I. a. sz. 1809-11

Hirdetmény.

A Magyar királyi államvasutak ezenel közhirre teszik, hogy a háboru esete szóó kivételes intézkedésekről alkotott 1912. évi LXIII. t.-c 16. §-ában nyert felhatalmazás alapján a kereskedelem-ügyi m. kir. miniszter urnak a m. kir. pénzügyminiszter ural egyetértőleg f. é. december hó 17-én 87422/3. 1914. sz. a. kiadott rendeletével arra utasítottak, hogy a Temes- és Somogyvármegyei egyesült h. é. vasutak, nemkü önben a Budapest—Gödöllői h. é. vasut kötvényszolgálatát további rendelkezésig akképen lássák el, hogy az elsőbbségi kötvények utáni kifizetéseket maguk teljesítsék. Ennélfogva további rendelkezésig a két helyi érdekű vasut kisorsolt címletei, valamint szelvényei kizárólag a magyar királyi államvasutak központi főpénztára által (Budapest, VI., Andrássy-ut 75. sz. a.) fognak beváltatni. Az Angol—Osztrák Bank budapesti fiókjának, illetőleg a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságnak, mint a kisorsolt címletek és szelvények beváltási helyének, működése ideiglenesen felfüggesztetik.

Egyidejűleg közzététtetik, hogy a szelvények csak abban az esetben fognak beváltatni, ha a szelvények bemutatója az eredeti kötvényeket is bemutatja.

Továbbá ugy a szelvények, mint a kisorsolt címletek bemutatója a beváltáskor igazolni tartozik, hogy a szelvények és kötvényeknek ki a tulajdonosa, továbbá, hogy az nem valamely ellenséges állam polgára vagy lakosa, illetve jogi személye, hogy végül tekintettel a m. kir. miniszteriumnak f. évi október hó 20-án 7808. M. E. sz. a. kiadott rendelete 8. §-ára, a kötvény és szelvény 1914. évi július hó 31-ike után nem volt ellenséges állam polgárának, lakosának vagy jogi személyének tulajdonában.

Budapest, 1914. évi december hó 24-én.

Magyar királyi államvasutak.

(Utánnymás nem díjazatik.)

RÁMPÁS

dr. Grájjer Gajos szőlőjéből

kapható

936-x.6

Zápolya-u. 1. a. a házmesternél

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

- Asztalos:**
Szelentzky Pál, Árpád-utca.
- Bádogos:**
Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.
- Biztosítási ügynökségek:**
Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fhg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3-22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.
- Borbély és fodrász:**
Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.
- Butorgyár:**
Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.
- Cementgyár:**
Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.
- Cipőkereskedők:**
Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.
- Divatáruház:**
Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.
- Dobozgyár és műkönyvkötészet:**
Schneider János, Aradáci-ut.
- Drogueria:**
Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.
- Ékezerészek:**
Mesznik R. Övegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.
- Féayképezés:**
Oroszy Lajos, Korona-utca.
- Fézfizabók:**
Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Koesis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József Hunyadi-utca.
- Fotóműterem:**
Buzolich József, Hunyadi-utca.
- Fűszer- és csemegekereskedés:**
Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.
- Gépjavitó műhely:**
Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.
- Gőzfűrés:**
Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.
- Gyógyszertárak:**
Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.
- Hálógyár:**
Csusner János.
- Kalapkészítő:**
Andresz A. Főtér, Bauer-ház.
- Kalapraktár:**
Sindelas Béla, Hunyadi-utca.
- Kávéházak:**
Sólyom György, Klub-kávéház.
- Kézműáru-, rövidáruüzlet:**
Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.
- Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:**
Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.
- Könyvkötészet:**
Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).
- Kocsigyártó:**
Amend Ferenc, Nicky-utca.
- Kőművesek:**
Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.
- Lakk-, kence-, és festékáruraktár:**
Pencz János, Megyeház-utca.
- Lakatosműhely:**
Engel Adám, Megyeház-utca.
- Lisztkereskedés:**
Klein Mór, Hunyadi-u.
- Mészáros és hentes:**
Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.
- Mozigépek, berendezések:**
Berger Árpád, Hunyadi-utca.
- Műköszörüs:**
Molnár János, Nicky-u.
- Női kalapüzlet:**
Tolvay Józsefné, Hunyady-utca.
- Női kész kosztüm és bluz:**
Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.
- Ruhakereskedés:**
Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.
- Sirkóraktár és szobrászterem:**
Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.
- Szállító-cég:**
Perl Mór, Szerb egyházpalota.
- Szállodák:**
Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-utca.
- Szénkereskedés:**
Herzog Gyula, Kinizsy-u.
- Szeszgyár:**
Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.
- Téglagyár:**
Klein Bernát.
- Temetkezési intézet:**
Bencze A. és fiai.
- Tűzifa-, épületfakereskedés:**
Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
- Uridivatáruház:**
Liptay Dezső, Hunyadi-utca.
- Vaskereskedés:**
Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
- Vendéglő, étterem:**
Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.
- Virágkereskedés és kertészet:**
Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében